

อายุความในการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดถึงแก่ความตาย ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

On the prescription regarding the exercising of the
right to claim for compensation in the case where the
authority committing wrongful act decease according
to the Authority's Liability Act B.E. 2539

ศิรินทร์พร ธารมัติ*

บทคัดย่อ

พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๑๐ วรรคสอง มิได้กล่าวถึงอายุความในการฟ้องคดีความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่กรณีที่เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดถึงแก่ความตายเอาไว้ว่าผู้เสียหายจะต้องฟ้องกองมรดกหรือฟ้องทายาทของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นภายในกำหนดอายุความตามกฎหมายฉบับใด ดังนั้นจึงต้องนำหลักกฎหมายในเรื่องอายุความมรดกในมาตรา ๑๗๕๔ วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในฐานะกฎหมายใกล้เคียงมาปรับใช้ โดยหน่วยงานของรัฐต้องใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากทายาทของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นโดยการฟ้องขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้ทายาทของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นชำระค่าสินไหมทดแทนภายใน ๑ ปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐที่เสียหายได้รู้หรือควรรู้ถึงความตายของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น ทั้งนี้ตามนัยมาตรา ๑๗๕๔ วรรคสาม แต่ทั้งนี้หากหน่วยงานของรัฐไม่รู้ว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้กระทำละเมิดถึงแก่ความตาย หน่วยงานของรัฐที่เสียหายก็ไม่อาจใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากทายาทของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐเมื่อพ้นกำหนด ๑๐ ปีนับแต่วันที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้กระทำละเมิดตายตามมาตรา ๑๗๕๔ วรรคท้ายได้

คำสำคัญ : อายุความ สิทธิเรียกร้องค่าสินไหม เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดถึงแก่ความตาย

* อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

Abstract

The Act of the Authority's Liability of Wrongful Act B.E. 2539 Section 10 Paragraph Two does not mention about the prescription on legal proceeding against the authority's liability on wrongful act in the case which the Authority committing wrongful act deceases in respect of the injured person would have to institute a legal proceeding on the estate or the heir of such an Authority within the prescription according to which law. Therefore, it's necessary to bring up the principle of law in respect of the prescription of the estate in Section 1754 Paragraph Three of the Civil & Commercial Procedure as a nearly law for application whereby the governmental public office must exercise the right to claim for the compensation from the heir of such a governmental authority by the institution of legal proceeding for the court of law to adjudge or give order to the heir of such a government authority to repay the compensation within 1 year from the date which the governmental public office perceiving or should have perceived about such a governmental authority's death, all this, according to the sense of Section 1754 Paragraph Three, but all this, if the governmental public office is not of knowledge that such an authority committing wrongful act deceases then in such a case the governmental public office is unable to exercise the right to claim for compensation from the heir of the governmental public office authority committing wrongful act against the public office after the period of 10 years is lapsed from the date which the governmental authority committing wrongful act decease as per Section 1754 in the Last Paragraph.

Keyword : Prescription/right to claim for compensation/the Authority Committing Wrongful Act deceases.

บทนำ

พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ฉบับนี้ได้ก่อให้เกิดคุณูปการแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ เพราะได้เปลี่ยนแปลงหลักความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ โดยให้เจ้าหน้าที่ของรัฐรับผิดในผลทางละเมิดจากการปฏิบัติงานในหน้าที่เฉพาะเมื่อเป็นการจงใจหรือ

ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงเท่านั้นและให้แบ่งแยกความรับผิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐแต่ละคนมิให้นำหลักเรื่องลูกหนี้ร่วมมาใช้บังคับ ทั้งสิทธิที่หน่วยงานของรัฐจะไล่เบี้ยต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ชดใช้ค่าเสียหายคืนแก่หน่วยงานของรัฐนั้นก็ให้พิจารณาตามความร้ายแรงแห่งการกระทำละเมิดและความเป็นธรรมแต่ละกรณีเป็นเกณฑ์ โดยมีให้เจ้าหน้าที่ของรัฐชดใช้ค่าเสียหายเต็มจำนวนของความเสียหาย

อนึ่งการให้คุณให้โทษแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐก็เพื่อเป็นการควบคุมการทำงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และยังมีวิธีในการบริหารงานบุคคลและดำเนินการทางวินัยกำกับดูแลอีกส่วนหนึ่ง อันเป็นหลักประกันมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐทำการใด ๆ โดยไม่รอบคอบอยู่แล้ว ดังนั้นจึงสมควรกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องรับผิดชอบละเมิดจากการปฏิบัติงานในหน้าที่เฉพาะเมื่อเป็นการจงใจกระทำเพื่อการเฉพาะตัวหรือจงใจให้เกิดความเสียหายหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงเท่านั้น และให้แบ่งแยกความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐแต่ละคนมิให้นำหลักเรื่องลูกหนี้ร่วมมาใช้บังคับ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของรัฐอีกด้วย

โดยพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้ให้คำนิยามคำว่า “เจ้าหน้าที่” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานประเภทอื่นไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งในฐานะเป็นกรรมการหรือฐานะอื่นใด^๑

รองศาสตราจารย์ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์ ได้ให้คำอธิบายไว้ว่า “เจ้าหน้าที่” ตามพระราชบัญญัตินี้ หมายความว่า บุคลากรทุกประเภทที่ทำงานให้กับรัฐ ไม่ว่าจะเป็นลูกจ้างหรือจะเป็นกรรมการ และไม่จำเป็นว่าการแต่งตั้งในฐานะใด

จากบทบัญญัติดังกล่าวขอบเขตของคำว่า “เจ้าหน้าที่” ได้แก่บุคลากรของรัฐ ๔ ประเภท ดังนี้

๑) ข้าราชการ ได้แก่ ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐซึ่งได้รับการบรรจุ และแต่งตั้งให้รับราชการโดยได้รับเงินเดือนจากงบประมาณหมวดเงินเดือนของหน่วยงานของรัฐนั้น ๆ

๒) พนักงาน ได้แก่ ผู้ที่ปฏิบัติงานในรัฐวิสาหกิจหรือในหน่วยงานอื่นของรัฐที่ไม่ใช่ประเภทกระทรวง ทบวง กรม เช่น พนักงานธนาคารแห่งประเทศไทย พนักงานสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา เป็นต้น

๓) ลูกจ้าง ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงานในฐานะลูกจ้างในส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐโดยได้รับเงินเดือนประเภทลูกจ้าง ซึ่งอาจเป็นลูกจ้างประจำหรือลูกจ้างชั่วคราวก็ได้^๒

๔) ผู้ปฏิบัติงานประเภทอื่น ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงานที่ไม่มีฐานะเป็นข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้าง ซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยมีกฎหมายรับรองโดยอาจได้รับการแต่งตั้งในฐานะกรรมการ

ซึ่งตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้แบ่งการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่เป็น ๒ กรณี คือ กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก และกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำละเมิดต่อหน่วย

^๑ มาตรา ๔ พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

^๒ ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ ๘๔๙/๒๕๔๒ และความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ ๘๔๕/๒๕๔๓ การพิจารณาว่าลูกจ้างคนใดเป็นเจ้าหน้าที่หรือไม่ ต้องพิจารณาลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานของรัฐกับลูกจ้างในโดยหากลูกจ้างได้รับการบรรจุแต่งตั้งให้ปฏิบัติงานที่มีลักษณะเป็นงานประจำและต่อเนื่อง ลูกจ้างในลักษณะดังกล่าวจะมีฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ ส่วนลูกจ้างที่หน่วยงานของรัฐได้ว่าจ้างให้ปฏิบัติงานในลักษณะเป็นครั้งคราวเฉพาะงาน ไม่ว่ามีสัญญาจ้างหรือไม่ก็ตาม นิติสัมพันธ์ของลูกจ้างดังกล่าวหน่วยงานของรัฐย่อมเป็นไปตามข้อตกลงในสัญญา รวมทั้งความรับผิดชอบซึ่งต้องบังคับตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

งานของรัฐ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำละเมิด ในการปฏิบัติหน้าที่ไม่ว่าการกระทำละเมิดดังกล่าว จะเกิดผลโดยตรงต่อบุคคลภายนอกและหน่วยงาน ของรัฐได้ชัดใช้คำสินไหมทดแทนแก่บุคคลภายนอก ไปแล้ว หรือในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำละเมิด ในการปฏิบัติหน้าที่ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายแก่ หน่วยงานของรัฐซึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นอยู่ใน ลังักัดหรือต่อหน่วยงานอื่นของรัฐ หากการกระทำ ดังกล่าวเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่อ^๓ เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ต้องรับผิดชอบและหน่วยงานของรัฐ ไม่อาจเรียกร้องให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ทำละเมิด ชดใช้คำสินไหมทดแทนให้แก่หน่วยงานของรัฐหรือ ไม่มีสิทธิไล่เบี้ยเจ้าหน้าที่ของรัฐนั่นเอง แต่หากการ กระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นการกระทำ ด้วยความจงใจ^๔ หรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง หน่วยงานของรัฐมีสิทธิเรียกร้องให้เจ้าหน้าที่ของ รัฐผู้ทำละเมิดชดใช้คำสินไหมทดแทนแก่หน่วยงาน ของรัฐได้ เมื่อหน่วยงานของรัฐได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าความเสียหายเกิดจากการกระทำละเมิดของ เจ้าหน้าที่ของรัฐในการปฏิบัติหน้าที่และเป็นการ

กระทำไปโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง^๕ ในกรณีเช่นนี้เจ้าหน้าที่จะต้องรับผิดชอบและ หน่วยงานของรัฐมีสิทธิไล่เบี้ยเอากับเจ้าหน้าที่ได้ แต่หน่วยงานของรัฐจะมีสิทธิไล่เบี้ยได้มากน้อย เพียงใดนั้น จะต้องพิจารณาถึงระดับความร้ายแรง แห่งการกระทำและความเป็นธรรมในแต่ละกรณี เป็นเกณฑ์โดยเจ้าหน้าที่อาจจะไม่ต้องถูกไล่เบี้ย จนเต็มจำนวนของความเสียหายก็ได้ และถ้าการ ละเมิดนั้นเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของ หน่วยงานของรัฐ หรือระบบการดำเนินงานส่วนรวม ก็ต้องหักส่วนแห่งความรับผิดชอบดังกล่าวออกด้วย จะให้เจ้าหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบชดใช้คำสินไหมทดแทน ในส่วนนี้ไม่ได้

มีประเด็นปัญหาที่ต้องพิจารณาว่า อายุ ความการฟ้องคดีในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ต้อง รับผิดชอบชดใช้คำสินไหมทดแทนนั้นถึงแก่ความตาย สิทธิเรียกร้องคำสินไหมทดแทนจากทายาทของ เจ้าหน้าที่ของรัฐจะอยู่ภายใต้บังคับอายุความตาม กฎหมายฉบับใด และการนับอายุความในการฟ้อง คดีขอให้ชดใช้คำสินไหมทดแทนนั้นเริ่มนับแต่เมื่อใด

^๓ การกระทำด้วยความประมาทเลินเล่อ หมายความว่า การกระทำโดยปราศจากความระมัดระวังซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้นจักต้องมี ตามวิสัยและพฤติการณ์ และผู้กระทำอาจใช้ความระมัดระวังเช่นนั้นได้ แต่หาได้ใช้เพียงพอก็ไม่ กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ กระทำโดย ปราศจากความระมัดระวังรอบคอบตามสมควรแก่กรณีที่วิญญูชนจะพึงใช้ในเหตุการณ์เช่นนั้น

^๔ การกระทำด้วยความจงใจ หมายถึง การกระทำโดยประสงค์ต่อผลคือความเสียหาย ถ้าไม่ประสงค์ต่อผลคือความเสียหายเช่นนั้น แล้ว แม้จะเล็งเห็นผลที่ไม่ใช่จงใจกระทำ อาจเป็นเพียงประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงอีกส่วนหนึ่ง อย่างไรก็ตาม ถ้าการเล็งเห็นผล นั้นไม่ใช่ประเภท “อาจจะเกิด” หรือ “น่าจะเกิด” แต่เป็นประเภทที่เห็นชัดว่า “จะต้องเกิด” หรือ “ควรจะเกิด” ก็น่าจะถือได้ว่าเป็น การกระทำโดยประสงค์ต่อผลเช่นกัน

^๕ มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ บัญญัติว่า “ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐ ต้องรับผิดชอบชดใช้คำสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายเพื่อการละเมิดของเจ้าหน้าที่ ให้หน่วยงานของรัฐมีสิทธิเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิด ชดใช้คำสินไหมทดแทนดังกล่าวแก่หน่วยงานของรัฐได้ ถ้าเจ้าหน้าที่ได้กระทำการนั้นไปด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่าง ร้ายแรง”

^๖ มาตรา ๘ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ บัญญัติว่า “ถ้าการละเมิดเกิดจากความ ผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐหรือระบบการดำเนินงานส่วนรวม ให้หักส่วนแห่งความรับผิดชอบดังกล่าวออกด้วย”

โดยหลักแล้วกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องรับผิดชอบใช้คำสินไหมทดแทนให้แก่หน่วยงานของรัฐนั้น หน่วยงานของรัฐจะต้องใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมจากเจ้าหน้าที่ภายในอายุความ ๒ ปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องชดใช้คำสินไหมทดแทน และกรณีที่หน่วยงานของรัฐเห็นว่าเจ้าหน้าที่ผู้นั้นไม่ต้องรับผิดชอบ แต่กระทรวงการคลังตรวจสอบแล้วเห็นว่าต้องรับผิดชอบ ให้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนนั้นมีการกำหนดอายุความหนึ่งปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลังตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ แม้ต่อมาเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ต้องรับผิดชอบได้ถึงแก่ความตาย บรรดาทรัพย์สินตลอดถึงสิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบต่าง ๆ ซึ่งเป็นกองมรดกของผู้ตายย่อมตกทอดแก่ทายาท ทั้งนี้ตามมาตรา ๑๖๐๐^๓ ประกอบมาตรา ๑๕๙^๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ในมูลละเมิดจึงต้องเรียกให้ทายาทรับผิดชอบในหนี้อันเกิดแต่มูลละเมิดที่เป็นมรดกตกทอดไปยังทายาทดังกล่าว ซึ่งข้อ ๒๔ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้กำหนดเป็นแนวทางปฏิบัติให้หน่วยงานของรัฐส่งเรื่องให้พนักงานอัยการฟ้องทายาทหรือผู้จัดการมรดกของ

เจ้าหน้าที่โดยระมัดระวังอย่าให้ขาดอายุความมรดก ฉะนั้นกรณีที่เจ้าหน้าที่ผู้ต้องรับผิดชอบถึงความตาย สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจึงอยู่ในบังคับอายุความการใช้สิทธิเรียกร้องของเจ้าหน้าที่ อันมีต่อลูกหนี้ที่ถึงแก่ความตายตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๙๓/๒๓ และมาตรา ๑๗๕๔ วรรคสาม

อย่างไรก็ตามโดยที่พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มิได้บัญญัติอายุความในการฟ้องกองมรดกของเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดไว้ ดังนั้นในกรณีการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนในกรณีที่เจ้าหน้าที่กระทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๐ จึงต้องนำหลักกฎหมายอายุความมรดกในมาตรา ๑๗๕๔ วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในฐานะกฎหมายใกล้เคียงมาปรับใช้ ซึ่งการใช้สิทธิเรียกร้องของหน่วยงานของรัฐจากกองมรดกของเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องชดใช้คำสินไหมทดแทนนั้นเป็นการฟ้องคดีโดยใช้สิทธิเรียกร้องตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ จะบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะว่า ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นผู้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐไม่ว่าจะเป็นการกระทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่หรือมิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ก็ตาม สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ให้มีความอายุ

^๓ มาตรา ๑๖๐๐ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บัญญัติว่า “ภายใต้บังคับของบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ กองมรดกของผู้ตายได้แก่ทรัพย์สินทุกชนิดของผู้ตาย ตลอดทั้งสิทธิ หน้าที่และความรับผิดชอบต่าง ๆ เว้นแต่ตามกฎหมายหรือว่าโดยสภาพแล้ว เป็นการเฉพาะตัวของผู้ตายโดยแท้”

^๔ มาตรา ๑๕๙ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บัญญัติว่า “เมื่อบุคคลใดตาย มรดกของบุคคลนั้นตกทอดแก่ทายาท ทายาทอาจเสียไปซึ่งสิทธิในมรดกได้แต่โดยบทบัญญัติแห่งประมวล กฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่น”

ความ ๒ ปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐที่เสียหาย
รู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้จะต้อง
ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน และกรณีที่หน่วยงานของ
รัฐเห็นว่าเจ้าหน้าที่ผู้นั้นไม่ต้องรับผิดชอบ แต่กระทรวง
การคลังตรวจสอบแล้วเห็นว่าต้องรับผิดชอบ ให้สิทธิ
เรียกค่าสินไหมทดแทนนั้นกำหนดอายุความ
๑ ปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งตามความ
เห็นของกระทรวงการคลังก็ตาม

นอกจากนี้มาตรา ๑๙๓/๒๓ เป็นบทบัญญัติ
เกี่ยวกับการขยายอายุความเพราะเจ้าหน้าที่หรือ
ลูกหนี้ถึงแก่ความตาย โดยบัญญัติว่า “อายุความ
สิทธิเรียกร้องอันเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้ตาย ถ้า
จะครบกำหนดภายใน ๑ ปีนับแต่วันตาย อายุความ
นั้นยังไม่ครบกำหนดจนกว่าจะครบ ๑ ปีนับแต่วัน
ตาย” โดยกรณีที่ผู้ตายเป็นลูกหนี้ การขยายอายุ
ความย่อมมีความมุ่งหมายเพื่อให้เจ้าหน้าที่มีเวลาพอ
สมควรที่จะสืบหาตัวบุคคลที่จะต้องรับผิดชอบใช้หนี้
ต่อไป ซึ่งเวลาพอสมควรนี้กฎหมายกำหนดไว้ ๑ ปี
นับแต่วันที่ลูกหนี้ตาย สำหรับหนี้ในมูลละเมิดตาม
มาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับ
ผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ กำหนด
ให้สิทธิเรียกร้องมีอายุความ ๒ ปีนับแต่วันที่รู้ถึง
การละเมิดและรู้ตัวผู้ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน
หากปรากฏว่าในวันที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบถึงแก่
ความตายนั้นอายุความ ๒ ปี ได้เริ่มนับแล้วและ
เหลืออายุความสั้นกว่า ๑ ปี ย่อมเป็นกรณีที่อายุ
ความสิทธิเรียกร้องอันเป็นโทษแก่ผู้ตายจะครบ
กำหนดภายใน ๑ ปี นับแต่วันตาย เพราะฉะนั้น
หน่วยงานของรัฐจึงต้องใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหม
ทดแทนจากทายาทของเจ้าหน้าที่ของรัฐภายใน
๑ ปีนับแต่วันที่เจ้าหน้าที่ตาย หรือหน่วยงานของรัฐ

ในฐานะเจ้าหน้าที่ต้องใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหม
ทดแทนจากทายาทเจ้าหน้าที่ภายใน ๑ ปีนับแต่
หน่วยงานของรัฐในฐานะเจ้าหน้าที่ได้รู้หรือควรรู้ถึง
ความตายของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นซึ่งการฟ้อง
เรียกค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ ใน
กรณีนี้ไม่จำเป็นต้องรู้ว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นเป็น
ผู้กระทำความผิดและผู้จะต้องชดใช้ค่าสินไหม
ทดแทน เพียงแต่หน่วยงานของรัฐรู้ว่าเจ้าหน้าที่
ของรัฐผู้นั้นตายลงอายุความก็เริ่มนับแล้ว

ส่วนมาตรา ๑๗๕๔ วรรคสาม เป็นบท
บัญญัติเกี่ยวกับการย่นอายุความเพราะเหตุลูกหนี้
ถึงแก่ความตาย โดยบัญญัติว่า ภายใต้บังคับ
มาตรา ๑๙๓/๒๓ ถ้าสิทธิเรียกร้องของเจ้าหนี้อันมี
ต่อเจ้ามรดกมีกำหนดอายุความยาวกว่าหนึ่งปี มิให้
เจ้าหนี้ฟ้องร้องเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่เมื่อ
เจ้าหนี้ได้รู้หรือควรได้รู้ถึงความตายของเจ้ามรดก
ซึ่งการย่นอายุความมีความมุ่งหมายเพื่อให้เจ้าหนี้
ให้สิทธิเรียกร้องให้เสร็จสิ้นไปในเวลาอันสมควร
เพื่อให้ทายาทผู้รับมรดกจะได้จัดการเกี่ยวกับทรัพย์สิน
และสละหนี้สินของผู้ตายไปให้เสร็จสิ้นใน
คราวเดียวกัน ดังนั้นกรณีที่หนี้ในมูลละเมิดตาม
มาตรา ๑๐ วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติความรับ
ผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ กำหนดให้
สิทธิเรียกร้องมีอายุความ ๒ ปีนับแต่วันที่รู้ถึง
การละเมิดและรู้ตัวผู้ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน
ปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้กระทำความผิดได้ถึงแก่
ความตายและขณะนั้นอายุความ ๒ ปียังไม่เริ่มนับ
เนื่องจากหน่วยงานของรัฐยังไม่รู้ว่าเจ้าหน้าที่จะ
ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือไม่ หรืออายุ
ความ ๒ ปี ได้เริ่มนับแล้วและเหลืออายุความยาว
กว่า ๑ ปีเพราะฉะนั้นหน่วยงานของรัฐจึงต้องใช้

สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากทายาทของ
เจ้าหน้าที่ผู้กระทำความผิดภายใน ๑ ปีนับแต่เมื่อได้รู้
หรือควรรู้ถึงความตายของเจ้าหน้าที่

จึงเห็นได้ว่าอายุความตามมาตรา ๑๐
วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทาง
ละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ เป็นเรื่องเกี่ยว
กับอายุความการฟ้องคดี การนับอายุความตาม
พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่
พ.ศ. ๒๕๓๙ จะต้องเริ่มนับตั้งแต่วันที่ผู้มีอำนาจ
ฟ้องคดีรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ผู้ต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทน ดังนั้นจึงถือเอาวันที่
หัวหน้าหน่วยงานของรัฐซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคล
รู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ต้องชดเชย
ค่าสินไหมทดแทนเป็นวันเริ่มนับอายุความ ซึ่ง
หัวหน้าหน่วยงานของรัฐอาจรู้ได้ ๒ ทางคือ รู้ตาม
ข้อเท็จจริงที่ปรากฏ และรู้จากการรายงานของคณะ
กรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด
ดังนั้นหน่วยงานของรัฐต้องใช้สิทธิเรียกร้องบังคับ
เอาจากกองมรดกของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้กระทำ
ละเมิดภายในกำหนดอายุความตามมาตรา ๑๗๕๔
วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
โดยที่อายุความฟ้องทายาทตามที่บัญญัติไว้ใน
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๗๕๔
วรรคสามบัญญัติขึ้นโดยคำนึงถึงข้อความจริงที่ว่า

การที่บุคคลจะฟ้องคดีผู้หนึ่งผู้ใดนั้น ก็ต้องประกอบ
ด้วยองค์ประกอบ ๒ ประการ คือรู้ถึงเหตุหรือสิทธิ
แห่งการฟ้องคดีและตัวผู้จะถูกฟ้องคดี เช่นเดียวกับ
มาตรา ๔๔๔^๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและ
พาณิชย์ หรือมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้ง
ศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.
๒๕๔๒ เพียงแต่มาตรา ๑๗๕๔ นี้ไม่ได้บัญญัติ
ถึงตัวผู้ถูกฟ้องคดีเช่นเดียวกับมาตรา ๕๑^{๑๐} แห่ง
พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดี
ปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่ก็เป็นที่ต้องเข้าใจเอา
เองว่าการฟ้องคดีตามบทบัญญัติทั้งสองนี้ต้องรู้ถึง
เหตุแห่งการฟ้องคดีและตัวผู้จะถูกฟ้องคดีเสียก่อน
ทั้งสองประการ มิฉะนั้นจะกำหนดอายุความไว้หนึ่ง
ปีหรือสิบปีหรือกี่สิบปีก็ไม่มีความประโยชน์แต่อย่างใด
เพราะไม่มีทางที่จะฟ้องคดีใครได้ เช่นเดียวกับสิทธิ
ของเจ้าหนี้ในการฟ้องทายาท ตามมาตรา ๑๗๕๔
วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
ขณะรู้การตายของเจ้ามรดกแต่ยังไม่รู้สิทธิเรียก
ร้องของเขาที่มีต่อเจ้ามรดกก่อนตายเขาจะฟ้อง
ทายาทของลูกหนี้ตามวรรคสามนี้ได้อย่างไร หรือ
ถ้ามารู้ภายหลังเมื่อรู้ถึงการตายของลูกหนี้หรือ
เจ้ามรดกเกินกว่าหนึ่งปีแล้วก็ฟ้องไม่ได้ ถ้าอย่างนั้น
มาตรา ๑๗๕๔ วรรคสี่ แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง
และพาณิชย์ ที่กำหนดมิให้ฟ้องร้องเมื่อพ้นกำหนด

^๙ มาตรา ๔๔๔ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บัญญัติว่า “สิทธิเรียกร้องค่าเสียหายอันเกิดแต่มูลละเมิดนั้น ท่านว่าขาดอายุความ
เมื่อพ้นปีหนึ่งนับแต่วันที่ผู้ต้องเสียหายรู้ถึงการ ละเมิดและรู้ตัวผู้จะต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทน หรือเมื่อพ้นสิบปีนับแต่วันที่ละเมิด
แต่ถ้าเรียกร้องค่าเสียหายในมูลอันเป็นความผิด มีโทษตามกฎหมาย ลักษณะอาญา และมีกำหนดอายุความทางอาญายาวกว่าที่กล่าว
มา นั้นไซ้ ท่านให้เอาอายุความที่ยาวกว่านั้นมาบังคับ”

^{๑๐} มาตรา ๕๑ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติว่า “การฟ้องคดีตาม มาตรา ๙
วรรคหนึ่ง (๓) หรือ (๔) ให้ ยื่นฟ้องภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี แต่ไม่ เกินสิบปีนับแต่วันที่มีเหตุแห่ง
การฟ้องคดี”

สิบปีนับแต่เจ้ามรดกตายก็ไม่มีประโยชน์อะไร
ดังนั้นถ้าจะตีความในสมเจตนารมณ์ของกฎหมายที่
บัญญัติวรรคสี่ขึ้นมารองรับสิทธิของเจ้าหนี้ที่ไม่อาจ
ฟ้องคดีทนายได้ภายในกำหนดอายุความ ๑ ปี
นับแต่วันรู้เหตุแห่งการตายของเจ้ามรดกก็ต้อง
ตีความให้เจ้าหนี้สามารถใช้สิทธิดังกล่าวได้ภายใน
กำหนด ๑๐ ปีนับแต่วันตายของเจ้ามรดก เช่น
เดียวกับที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๔๘ แห่งประมวล
กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๕๑ และมาตรา
๕๒^{๙๙} แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง
และวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ด้วย

และหากพิจารณาพระราชบัญญัติความ
รับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งเป็น
กฎหมายพิเศษที่ใช้บังคับจะเห็นว่าสิทธิเรียกร้อง
ค่าสินไหมทดแทนนั้น ไม่ได้จำกัดสิทธิหรือระยะ
เวลาไว้ว่าหน่วยงานของรัฐจะต้องรู้ถึงการละเมิด
และรู้ตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้จะต้องชดใช้ค่าสินไหม
ทดแทนเมื่อใด เพียงแต่พระราชบัญญัติความรับผิด
ทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๑๐
วรรคสอง กำหนดไว้เพียงว่าหน่วยงานของรัฐจะ
ต้องสิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่
ผู้กระทำความผิดภายในกำหนดอายุความสองปี
นับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัว
เจ้าหน้าที่ผู้จะต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน และ
กรณีที่หน่วยงานของรัฐเห็นว่าเจ้าหน้าที่ผู้นั้นไม่ต้อง
รับผิด แต่กระทรวงการคลังตรวจสอบแล้วเห็นว่า

ต้องรับผิด ให้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนนั้น
มีกำหนดอายุความหนึ่งปีนับแต่วันที่หน่วยงาน
ของรัฐมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง
ดังนั้นการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐจะเกิด
เมื่อใดจึงไม่ใช่สาระสำคัญที่จะนำมาพิจารณาในการ
ใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน สาระสำคัญอยู่
ที่ว่าหน่วยงานของรัฐรู้ถึงการกระทำละเมิดและ
รู้ตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้จะต้องชดใช้ค่าสินไหม
เมื่อใด แต่ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้จะต้อง
ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนถึงแก่ความตาย หน่วยงาน
ของรัฐที่เสียหายไม่อาจใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหม
ทดแทนจากทนายของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นโดย
การอาศัยอำนาจตามมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติ
ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙
คือการออกคำสั่งให้ทนายของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ผู้นั้นชำระค่าสินไหมทดแทนได้ หน่วยงานของรัฐ
จะต้องใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจาก
ทนายของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นโดยการฟ้องขอให้
ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้ทนายของเจ้าหน้าที่
ของรัฐผู้นั้นชำระค่าสินไหมทดแทนภายใน ๑ ปี
นับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐที่เสียหายได้รู้หรือควร
ได้รู้ถึงความตายของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น ทั้งนี้
ตามนัยมาตรา ๑๓๕๔ วรรคสาม แห่งประมวล
กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งในกรณีนี้ได้มีคำ
พิพากษาศาลฎีกาได้วินิจฉัยเป็นบรรทัดฐานว่ากรณีที่
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๕๔
วรรคสาม บัญญัติมิให้เจ้าหนี้ฟ้องร้องเมื่อพ้น

^{๙๙} มาตรา ๕๒ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติว่า “การฟ้องคดีปกครองที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองประโยชน์ สาธารณะหรือสถานะของบุคคลจะยื่นฟ้องคดีเมื่อใดก็ได้
การฟ้องคดีปกครองที่ยื่นเมื่อพ้นกำหนดเวลาการฟ้องคดีแล้ว ถ้าศาล ปกครองเห็นว่าคดีที่ยื่นฟ้องนั้นจะเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม
หรือมีเหตุจำเป็น อันโดยศาลเห็นเองหรือคู่กรณีคำขอศาลปกครองจะรับไว้พิจารณาก็ได้”

กำหนด ๑ ปีนับแต่เมื่อเจ้าหนี้ได้รู้หรือควรได้รู้ถึง การตายของเจ้ามรดกนั้น หมายถึงกรณีที่เจ้าหนี้ ทราบแล้วว่าตนมีสิทธิเรียกร้องต่อเจ้ามรดก แม้ อายุความตามสิทธิเรียกร้องนั้นยาวกว่า ๑ ปี เจ้าหนี้ ก็ต้องฟ้องร้องภายใน ๑ ปีนับแต่วันที่เจ้าหนี้ได้รู้ หรือควรได้รู้ถึงความตายของเจ้ามรดก แต่ถ้า เจ้าหนี้ยังไม่ทราบว่าตนมีสิทธิเรียกร้องต่อเจ้ามรดก ในขณะที่เจ้าหนี้ได้รู้หรือควรได้รู้ถึงความตายของ เจ้ามรดกนั้น อายุความ ๑ ปีก็ยังไม่เริ่มนับ (คำสั่ง ศาลปกครองสูงสุดที่ ๔๙๑/๒๕๕๑) แต่เนื่องจาก เป็นที่เห็นได้จากความในบทบัญญัติแห่งประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ดังกล่าวนี้เองเห็นว่า บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มีเจตนารมณ์ที่จะให้นับอายุความให้สิทธิเรียกร้อง ของเจ้าหนี้ที่มีต่อเจ้ามรดกที่มีกำหนดยาวกว่า ๑ ปีให้เหลือเพียง ๑ ปีนับแต่วันที่เจ้าหนี้ได้รู้หรือ ควรได้รู้ถึงความตายของเจ้ามรดก มิได้มีเจตนาที่ จะขยายอายุความใช้สิทธิเรียกร้องของเจ้าหนี้ที่มี ต่อเจ้ามรดกให้ยาวออกไปเกินกว่าที่กฎหมาย กำหนด ดังนั้นไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใดก็ตาม หน่วยงานของรัฐที่เสียหายก็ไม่อาจใช้สิทธิเรียกร้อง ค่าสินไหมทดแทนจากทายาทของเจ้าหนี้ที่ของรัฐ ผู้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐเมื่อพ้นกำหนด ๑๐ ปีนับแต่วันที่เจ้าหนี้ที่ของรัฐผู้กระทำละเมิด ตายซึ่งเป็นอายุความที่ยาวที่สุดที่กฎหมายกำหนด ให้ผู้เสียหายใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจาก ผู้ที่กระทำละเมิดตนได้

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

กรณีที่เจ้าหนี้ที่ของรัฐผู้ต้องรับผิดชอบถึงความตาย บรรดาทรัพย์สิน สิทธิ หน้าที่ และความ รับผิดชอบต่าง ๆ ซึ่งเป็นกองมรดกของผู้ตายย่อมตกแก่

ทายาท หน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นเจ้าหนี้ในมูลละเมิด จึงต้องเรียกให้ทายาทรับผิดชอบในหนี้ที่เกิดจากมูล ละเมิดที่เป็นมรดกตกทอดไปยังทายาทดังกล่าว ซึ่ง สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจึงตกอยู่ภายใน บังคับอายุความการใช้สิทธิเรียกร้องของเจ้าหนี้ อันมีต่อลูกหนี้ที่ถึงแก่ความตายที่บัญญัติไว้ใน มาตรา ๑๙๓/๒๓ และมาตรา ๑๗๕๔ วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

อายุความดังกล่าวเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับ อายุความการฟ้องคดี การนับอายุความตาม พระราชบัญญัตินี้ จะต้องเริ่มนับตั้งแต่วันที่ผู้มี อำนาจฟ้องรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหนี้ที่ของ รัฐผู้ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน จึงถือเอาวันที่ หัวหน้าหน่วยงานของรัฐซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคล รู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหนี้ที่ของรัฐผู้ต้องชดใช้ ค่าสินไหมทดแทนเป็นวันเริ่มนับอายุความ ดังนั้น หน่วยงานของรัฐจะต้องใช้สิทธิเรียกร้องบังคับเอา จากกองมรดกของเจ้าหนี้ที่ของรัฐผู้กระทำละเมิด ภายในกำหนดอายุความตามมาตรา ๑๗๕๔ วรรค สาม แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เพราะฉะนั้นหน่วยงานของรัฐต้องใช้สิทธิเรียกร้อง ค่าสินไหมทดแทนจากทายาทของเจ้าหนี้ที่ของรัฐ ผู้เสียหายนั้นโดยการฟ้องขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้ ทายาทของเจ้าหนี้ที่ของรัฐผู้เสียหายชำระค่าสินไหม ทดแทนภายใน ๑ ปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐที่ เสียหายได้รู้หรือควรรู้ถึงความตายของเจ้าหนี้ที่ ของรัฐผู้เสียหาย ทั้งนี้ตามนัยมาตรา ๑๗๕๔ วรรคสาม แต่ทั้งนี้หากหน่วยงานของรัฐไม่รู้ว่าเจ้าหนี้ที่ของ รัฐผู้กระทำละเมิดตาย หน่วยงานของรัฐที่เสียหาย ก็ไม่อาจใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจาก ทายาทของเจ้าหนี้ที่ของรัฐผู้กระทำละเมิดต่อ

หน่วยงานของรัฐเมื่อพ้นกำหนด ๑๐ ปีนับแต่วันที่
เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้กระทำความผิดตายตามมาตรา
๑๗๕๔ วรรคท้าย และโดยที่พระราชบัญญัติความ
รับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มิได้
บัญญัติอายุความในการฟ้องคดีมรดกในกรณีการใช้
สิทธิเรียกร้องตามมาตรา ๑๐วรรคสองเอาไว้ ด้วย
เหตุนี้จึงต้องนำเอาหลักกฎหมายอายุความมรดก
มาตรา ๑๗๕๔ วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมาย
แพ่งและพาณิชย์ในฐานะกฎหมายใกล้เคียงมาใช้

บังคับ นอกจากนี้การที่นำหลักประมวลกฎหมาย
แพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๗๕๔ วรรคสาม มาใช้
บังคับก็เนื่องจากบทบัญญัติดังกล่าวมีเจตนารมณ์
ที่จะให้นายอายุความให้ใช้สิทธิเรียกร้องของเจ้าหน้าที่
อันมีต่อเจ้ามรดกที่มีกำหนดยาวกว่า ๑ ปีให้เหลือ
เพียง ๑ ปีนับแต่วันที่เจ้าหน้าที่ได้รู้หรือควรได้รู้ถึง
ความตายของเจ้ามรดก มิได้มีเจตนาที่จะขยาย
อายุความใช้สิทธิเรียกร้องของเจ้าหน้าที่อันมีต่อเจ้า
มรดกให้ยาวออกไปเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด

บรรณานุกรม

ไพจิตร ปุญญพันธ์, คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ลักษณะละเมิด (กรุงเทพมหานคร:
นิติบรรณการ, พิมพ์ครั้งที่ ๑๓, ๒๕๕๓)

ชาญชัย แสวงศักดิ์, คำอธิบายกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่และความรับผิดของ
รัฐโดยปราศจากความผิด (กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน, พิมพ์ครั้งที่ ๗, ๒๕๕๔)

เฉลิมชัย เกษมสันต์, คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยมรดก (กรุงเทพมหานคร: สำนัก
อบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา, พิมพ์ครั้งที่ ๔, ๒๕๕๒)

มูลนิธิวิจัยและพัฒนากระบวนการยุติธรรมทางปกครอง, คดีพิพาทเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของ
เจ้าหน้าที่ (กรุงเทพมหานคร: บพิธการพิมพ์)